

tur. Inter primos computatur Sanctus Raimundus á Pennafort, Decretalium celebris compilator, et Gregorii IX Capellanus.

—Quando inductus fuit qui in Hispanicæ Nuntiaturæ regimine viget hodieum ordo?

R. Tam pro dispensationibus, quam pro negotiorum expediendorum cursu, facta fuit concordia, anno 1640, inter Nuntium D. Cæsarem Fachenetti, Urbani VIII nepotem, et Hispanum Gubernium, quam in Noviss. Recop. libro III tit. 4.º, lege vero 2.ª reperiens.

—Quando inductum Rotæ Tribunal in Hispania?

R. A Clemente XIV, Brevi dato anno 1773, die vero 26 Martii, quod litteraliter insertum in lege 1.ª, tit. V, libr. II. Noviss. Recopil. reperiens.

—Quibus Auditoribus constat?

R. Sex numerarii sunt, duo supernumerarii, quibus accenserunt Fiscalis, Abreviator, et Auditor, qui Assesor Nuntii est. Iudices a Rege eliguntur, et a Rom. Pont. approbantur et confirmantur: alios Pont. nominat, et Rex probat.

—Qui antea ad hoc tribunal sæculo præsertim XVII vocabantur.

R. Protonotarii Apostolici, qui a Nuntio eligebantur ut illis causarum cognitio committerentur.

—Qui dicuntur Protonotarii apostolici?

R. Clerici qui ad graviores Ecclesiæ causas notariorum titulo a Romano Pont. decorantur. Hi a S. Clemente I inducti dicuntur.

—Quænam eorum species?

R. *Participantes* dicuntur qui in Romana ipsa Curia et officio et dignitate gaudent, unde emolumentis fruuntur.

Ad instar participantium, qui honoribus, non officio nec emolumentis donantur.

Titulares vero nec officium nec dignitatem habent, sed tantum causarum commissiones (1).

(1) De his omnibus vide citatum opus Ab. D. Bouix, de Curia Romana.

LECTIO VIII.

DE PATRIARCHIS, PRIMATIBUS ET NATIONALIBUS CONCILIIS.

—Quis dicitur Patriarcha?

R. Episcopus qui in Diocesi plures ecclesias privadas seu nationales continente præest.

—Quid in antiqua disciplina Diocesis nomine intelligebatur?

R. Plurium nationum collectio sub uno capite, qui in ecclesiasticis Patriarcha dicebatur.

—Quænam primæ Patriarchales Sedes?

R. Tres tantum a Divo Petro fundatæ. Antiochena, in qua septem annis, Alexandrina per Marcum discipulum a se missum, et Romana, in qua demum ipse, juxta catholicam et inconcusam traditionem, Sedem non ammovendam fixit (1).

Hierosolymitana etiam ab ipso Petro primum breve per tempus recta.

—Quænam medio ævo Patriarchales Sedes?

R. Romana, non Patriarchalis tantum, sed *Suprema* dignitate a primævis temporibus ornata, Patriarchalis nominari non consuevit: Antiochenæ et Alexandrinæ accessit Constantinopolitana, potius Imperatorum ambitu quam Pontificum spontanea voluntate, nam ex ejus elationes plura mala conjectabant. Postea vero accessit etiam Hierosolymitana, quæ vix Metropolitana erat.

—Quid jus commune de Patriarchali dignitate?

R. Sancta Romana Ecclesia, ut pote mater et magistra omnium ecclesiarum, quatuor Patriarchales Sedes instituit inter quas post ipsam Romanam Ecclesiam Constantinopolitanam primum, Alexandrinam secundum, Antiochenam

(1) Cum multi sint Apostoli pro ipso tamen Principatu solius Principis Apostolorum Sedes in auctoritate convaluit. quæ in tribus locis unius est etc. (Sanctus Gregor. Magnus, Epistolarum lib. VII Ep. XI).

tertium, Hierosolimitanam quartum locum obtinere voluit, ipsasque multis privilegiis decoravit (1).

Ergo ex voluntate Pontif. dignitas Patriarchalis pendet.

—Quid Concilium Tridentinum de Patriarchali dignitate?

R. Fere nihil: eam agnovit sed non auxit, quin imo potius restrinxit. «Declarat Sancta Synodus omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis ac Cathedralibus ecclesiis quibuscumque, quocumque nomine et titulo præfectos, etiamsi Sanctæ Rom. Ecclesiæ Cardinales sint, obligari ad personalem in sua Ecclesia vel Diocesi residentiam.» (Sess. XXIII, cap. 1.º) (2).

—Sunt ergo ipsis aliqua jura?

R. Neg. Sed meri tituli et honores tantum, excepto Hierosolymitano, cui, novissimis hisce temporibus, reddita est jurisdictio, nam in sua Sede hodie residentiam habet.

—Sunt alii quoque orientales Patriarchæ?

R. Tres sunt Patriarchæ Antiocheni: alius pro Melchitis, alius pro Maronitis, alter vero qui dicitur Syrorum: tres autem hi orthodoxi sunt, et S. Sedi submissi, de schismaticis enim loqui supervacaneum longumque foret.

—Quinam in novissima disciplina additi Patriarchatus?

R. Aquileensis, hodie Venetensis, Ulyssiponensis, quin etiam Patriarchatus Indiarum occidentalium. Hic in Hispania degit, et titularis tantum est, cum prohibitione transfretandi in Indias, sub pœna excommunicationis majoris, et in mero tantum honore consistit.

—Hi Patriarchatus æquiparantur quatuor majoribus et antiquis?

R. In stilo Curia appellatur Patriarchæ minorum gentium.

—Quis dicitur Primas?

(1) Extrav. communes Cap. Sancta Rom. Eccles. de electione, lib. 1.º

(2) Eorum etiam obligationes habentur cum de Metropolitanis Sess. XXII, cap. 7, et Sess. XXIV, cap. 3.º Sess. XXIII, cap. 18, cum de Seminarii erectione.

R. Metropolitanus qui aliis Metropolitanis in privata Ecclesia nationali præest (1).

—Quænam est Primatus origo?

R. Primates in antiqua disciplina dicebantur Metropolitanis. Origo tamen juris Pontificii est.

—Quid Primates medio ævo?

R. Eorum dignitas Patriarchali æquiparata est.

Pontifex Martinus V in Bulla ad Archiep. D. Joannem Contreras Toletanum Primatem, eum his verbis in exordio alloquitur: «Cum dignitas Patriarchalis nihil aliud sit quam dignitas Primatialis.»

—Quis in Hispaniæ ecclesia Primas?

R. A sæculo VII labente, et præsertim a Toletano XII. Nationali Concilio, Primatus Hisp. penes Toletanum Antistitem est.

—Quænam illius origo?

R. Præsertim a temporibus Regis Wambæ, cum Toletum magnis fuit ædibus et honoribus aucta, tunc enim illa civitas *Urbs Regia* vocari cœpit.

—Quodnam primum vestigium?

R. Jus assistendi Regi in Episcoporum electione, quod quidem in Concilio XII, Canone VI, sancitum est, his verbis: «Placuit omnibus Pontificibus Hispaniæ, ut salvo privilegio uniuscujusque provinciæ, licitum maneat deinceps Toletano Pontifici quoscumque Regalis potestas elegerit, et jam dicti Toletani Episcopi iudicio dignos esse probaverit, in quibuslibet provinciis, in præcedentium sedibus præficere Præsules, et decedentibus Episcopis eligere successores.» Mt.

—Quid de Primatu Hispaniensi medio ævo?

R. Calixtus II post varias lites inter Tarraconensem, Hispalensem, Bracharensensem et Compostellanum, contra Toletanum Antistitem, huic rescribit:—*Te itaque Hispaniarum præsules Primatem respiciant.*

Non tamen inde sedatæ lites.

—Quid Tridentinum Concilium de Primatibus?

(2) Primado tanto quiere decir como Primero despues del Papa; e essa mesma dignidad tiene que Patriarca, como quiera que los nomes fuessen departidos. Partida 1.ª, ley 9, tit. 5.º

R. Eorum existentiam agnovit, capite supra citato, jura tamen nulla indixit, unde in novissima disciplina fere honorarius titulus tantum est, nulla enim jurisdictione donantur.

—Quænam eorum munia in novissima discipl.?

R. 1.º Concilium Nationale indicere, si celebrandum foret.

2.º Primum locum in Ecclesia nationali habere.

3.º Nomine aliorum loqui, sed commissione data.

—Quænam in Hispania Toletani Primatis munia et honores?

R. 1.º Ex Convent. noviss., in qua primus inter omnes nominatur, majorem pensionem habet.

2.º In politicis et Regalibus functionibus, quum Reges non prout catholici sed prout Reges agunt, illi Pontificalia exercent: v. g. in actu Coronationis, hic enim non parochialis sed nationalis est.

3.º In politicis fiunt primati honores uti supremo militiæ armatæ gradui debito.

4.º In Beneficentiæ Nationalis Supremo Consilio uti Vicepreses primus habetur.

5.º Commissarii generalis ad Sanctæ Cruciatæ Bullam indicendam et explicandam munia explet.

—Quænam Commissarii generalis munia et privilegia?

R. Videatur summarium, quod annuatim publicatur. Hæc vero privilegia non Primatialis sed adventitia sunt.

—Prima Concilia Nationalia Hispana celebrata fuere a Primatibus?

R. N. Sed sub præsentia et directione antiquioris Metropolitanani.

—Quænam hæc Concilia fuere?

R. Plura habita sunt a sæculo IV usque ad XII inclusive. Inter ea nobiliora sunt,

Illiberitanum versus sæculi IV initium, anno 300-302, juxta potiores conjecturas.

Cæsaraugustanum I, anno 380, contra Priscillianistas.

Toletanum I, anno 400, et III, anno 589, in quo Reccardus Rex Arrianam sectam ejuravit.

Toletanum IV, anno 633, præside Divo Isidoro Hispal.

Toletanum XII, nuper citatum, anno 681, et XVIII Toletanum etiam, tempore Witizæ.

Denique Concilium Cojacense, (*de Coyanza*) anno 1030, à pietissimo Ferdinando I. Legionis Rege vocato.

—Hæc autem Toletanæ Synodus, assistente Rege ut plurimum habitæ, erant Concilia vel Comitia?

R. Magno æstu hæc de re disputatum; sed quidquid de politica significatione dicatur, indubium est fuisse Concilia legitima, eorumque sanctiones in Hispania *Nomo canones* censi debent, saltem pro temporibus in quibus conditi fuerunt.

—Possunt hodie celebrari Nationalia Concilia?

R. Tridentinum provincialia et diœcesana Concilia periodice celebranda decrevit, nihil vero de nationalibus sancivit, nec de illis verbum quidem protulit. Attamen nullam legem prohibitivam seu negativam induxit, unde potius juste ommissa dicenda sunt.

—Quænam justæ hujus ommissionis causæ?

R. Magnum periculum eorum, præ nimia aliquarum civilium potestatum oppressione, uti in nationalibus apud Parisium Conciliis, Napoleonis tempore, quæ male a Catholicis audiunt; aliud enim est tuba imperialis, aliud vox Spiritus Sancti.

LECTIO IX.

DE METROPOLITANIS, ET ANTIQVIORI EPISCOPO.

—Quis dicitur Metropolitanus?

R. Episcopus in Ecclesia provinciæ Ecclesiasticæ capite constitutus, qui, ex institutione Canonica et Pontificia, Episcopis suis suffraganeis præest.

—Quæ hujus dignitatis origo?

R. Non juris Divini, nihil enim de ea in Sacris libris, sed in jure Divino aliquod fundamentum habet; Paulus enim reliquit Titum Ecclesiæ Cretensis præsulem, ut constitueret alios Episcopos, et pariter in Asia: quin Apostoli

ipsi et Paulus viventes aliquam superioritatem super electos suos habebant, unde Metropolitana institutio Apostolica institutionis originarie dici potest, non vero Divinae.

—Quænam suorum jurium origo?

R. Ex institutione Pontificia, cum enim mortuis Apostolis omnes Episcopi pari dignitate gauderent, solius Rom. Pont. erat illa amplificare vel restringere. Attamen primis temporibus potius jure consuetudinario inducta erant, cum Romani Pontifices disciplinæ uniformitati parum intendere possent, doctrinæ potius intenti et persecutionibus impediti.

—Quot erant in antiqua disciplina ipsorum jura?

R. 1.º Episcopos suffraganeos confirmare et consecrare.

2.º Dare litteras formatas Episcopis, qui absendi necessitatem haberent.

3.º Appellationes admittere.

4.º Negligentiam supplere.

5.º Contentiones inter suffraganeos breviter finire, si exigui essent momenti.

6.º Paschatis celebrationem indicere.

—Quænam sunt hodiernum Metropolitanorum jura?

R. 1.º Appellationes a suffraganeorum sententis admittere, quod jus appellationum dicitur.

2.º Negligentiam in administratione supplere, quod jus devolutum, seu jus devolutionis.

3.º Ad residentiam suffraganeos compellere.

4.º Concilium provinciale, convocare, præsidere et dirigere.

5.º Regulares parochias visitare tamquam Apost. Sedis Delegati.

6.º Suae dignitatis insignia gestare.

7.º Primos in Ecclesiastica provincia honores habere, et illius representationem gerere.

8.º Judicare causas minores Episcoporum in Concilio.

9.º Congregationes regularium erigere.

—Quænam circa jus appellationis Tridentini verba?

R. Jam dicta sunt in Lect. II *De Legatis*, ex Sess. 22. cap. VII. «Legati et Nuntii» etc.

—Quibus in casibus negligentiam supplet?

R. 1.º In beneficiorum provissione.

2.º In Vicarii Capitularis electione.

3.º In Diœcesis visitatione.

4.º In Seminarii Conciliaris erectione.

5.º In visitatione parochiarum Diœcesis nullius alicui monasterio subditis. De quibus omnibus suis locis latius dicitur.

—Quænam sunt in collatione beneficii devoluti Metropolitana jura?

R. Hoc non jure Tridentino sancitur, sed jure Decretalium, juxta Clementinam nempe de *supplenda negligentia praelatorum*.

—Quænam sunt in Vicarii Capitularis electione?

R. «Si secus factum fuerit ad Metropolitanum deputatum hujusmodi *devolvatur*.» (Sess. XXIV, cap. 16.)

—Quænam Metropolitanis in visitanda Diœcesi suffraganei negligentis jura et munia?

R. «A Metropolitanis vero, etiam post plene visitatam propriam diœcesim, non visitentur Cathedralis Ecclesiæ, neque diœceses suorum comprovincialium, nisi causa cognita et probata in Concilio provinciali.» (Sess. XXIV, cap. 3.º)

—Quæ in Seminarii conciliaris erectione?

R. «Quod si Cathedralium et aliarum majorum Ecclesiarum praelati in hac Seminarii erectione ejusque conservatione negligentes fuerint, ac suam portionem solvere detrectaverint; Episcopum Archiepiscopum, et Superiores Synodus provincialis acriter corripere, eosque ad omnia supradicta cogere debeat; et ut quamprimum hoc sanctum et pium opus, ubicumque fieri poterit, promoveatur, studiose curabit.» (Sess. XXIII, cap. 18.)

—Quid si Ecclesiæ in aliqua provincia magna paupertate laborent?

R. «Synodus provincialis, vel Metropolitanus cum duobus antiquioribus Suffraganeis in Ecclesia Metropolitana, vel alia provincie Ecclesia commodiori, unum aut plura collegia, prout opportunum judicabit, ex fructibus duarum aut plurium Ecclesiarum, in quibus singulis collegium commode institui non potest, erigenda curabit, ubi pueri illarum Ecclesiarum educentur.» (Ib.)

—Quodnam munus et jus Metropolitanum contra suffraganeos non residentes?

R. «Metropolitanus Suffraganeos Episcopos absentes, Metropolitanum vero absentem Suffraganeus Episcopus antiquior residens, sub pœna interdicti ingressus Ecclesiæ, eo ipso incurrenda, infra tres menses per litteras, seu nuntium Romano Pontifici denunciare teneatur: qui in ipsos absentes, prout cujusque major, aut minor contumacia exegerit, suæ supremæ Sedis auctoritate animadvertere, et Ecclesiis ipsis de Pastoribus utilioribus providere poterit, sicut in Domino noverit salubriter expedire.» (Sess. V, cap. 1.º)

—Causæ absentiae probari debent a Metropolitanis?

R. Af. «Decernit eadem Sancta Synodus has legitimæ absentiae causas a Beatissimo Romano Pontifice, aut a Metropolitanis, vel eo absente, Suffraganeo Episcopo antiquiori residente, qui idem Metropolitanis absentiam probare debet, in scriptis esse approbandas.» (Sess. XXIII, cap. 1.º)

—Excipitur aliquis casus?

R. Af. Prosequitur enim Concilium dicens: «Nisi cum absentia inciderit propter aliquod munus, et Reipub. officium, Episcopatibus adjunctum: cujus quoniam causæ sunt notoriæ, et interdum repentinæ, ne eas quidem significari Metropolitanis necesse erit: ad eundem tamen cum Concilio Provinciali spectabit judicare de licentiis a se, vel a Suffraganeo datis; et videre, ne quis eo jure abutatur; et ut pœnis Canonice errantes puniantur.» (Ib.)

—Quid de Concilii provincialis celebratione?

R. Vide lectionem sequentem.

—Quid de Parochialibus Ecclesiis monasterio subditis, si superiores negligentes hujus sint?

R. «Si quæ vero parochiales Ecclesiæ reperiantur subiectæ monasteriis in nulla diœcesi existentibus; si Abbates, et regulares Prælati in prædictis negligentes fuerint, a Metropolitanis, in quorum provinciis diœceses ipsæ sitæ sunt, tanquam, quoad hoc, Sedis Apostolicæ delegatis, compellantur. Neque hujus decreti executionem consuetudo, vel exemptio, aut appellatio aut reclamatio, sive recursus im-

pedire valeat, quousque desuper a competenti iudice, qui summarie et sola facti veritate inspecta procedat, cognitum, et decissum fuerit.» (Sess. V, cap. 2.)

—Quid vero in supplenda negligentia congregationum monasticarum?

R. Monasteria debent in congregationem coalescere: «Quod si in his negligentes fuerint, liceat Metropolitanis, in cujus provincia prædicta monasteria sunt, tanquam Sedis Apostolicæ Delegato, eos pro prædictis causis convocare.» (Sess. XXV de ref. Regul. cap. 8.)

—Quid de cognitione causarum criminalium contra Episcopos?

R. «Causæ criminales graviore contra Episcopos, etiam hæresis, quod absit, quæ depositione aut privatione dignæ sunt, ab ipso tantu Summo Romano Pontifice cognoscantur et terminentur.» (Sess. XXIV, cap. 5.)

—Quid faciendum si hujusmodi causa Romæ expediri vel prosequi faciliter non possit?

R. «Quod si ejusmodi sit causa, quæ necessario extra Romanam curiam sit committenda, nemiri prorsus ea committatur, nisi Metropolitanis, aut Episcopis, a Beatissimo Papa eligendis.» (Ib.)

—Quænam in hac commissione explenda regulæ?

R. «Hæc vero commissio 1.º et specialis sit, 2.º et manu ipsius Sanctiss. Pontificis signata, 3.º nec unquam plus his tribuat, quam ut solam facti instructionem sumant, processumque conficiant, 4.º quem statim ad Romanum Pontificem transmittant.» (Ib.)

—Quæ sunt Metropolitanorum insignia?

R. Crux Archiepiscopalis et Pallium.

—Quid est Pallium?

R. Ornamentum Archiep. in antiqua disciplina splendidum et purpureum, hodie vero modestum insigne, et quasi scapularis formam habens, quod quidem vicariam Rom. Pont. dignitatem representat. Illud S. Leandro Hispanensi a S. Greg. M. missum fuit his verbis. «Præterea ex benedictione Beati Petri Apostolorum Principis pallium vobis transmissimus ab ad sola Missarum solemnibus utendum. Quo transmissio valde debui qualiter vobis esset vivendum

admonere. Sed locutionem supprimo quia verba moribus anteitis.»

Quid in hodierna disciplina Pallium?

R. Eamdem fere habet formam ac antiquum: ex lana conficitur, et a corpore Apostolorum in ipsorum vigilia assumitur (1). Hodie significat Metropolitanam institutionem ita ut ante ipsius receptionem Metropolitanus, etiam præconizatus, *electus* tantum in Metropolitanam dicitur. Sine pallio celebrare Pontificaliter nequit, nec Pontificalia exercere, quamvis alias Episcopus, vel alterius Ecclesiæ Metropolitanus extiterit. Illud non nisi inter Missarum solemnias, stans diebus, et in Ecclesiis sibi subditis gestat, quin etiam cum Metropolitanus cadavere sepelitur.

— Archiepiscopus et Metropolitanus sunt verba synonyma?

R. N. Metropolitanus enim provinciæ, præest, et Ecclesiam habet in Cathedrali Metropoli. Archiepiscopus autem potest esse titularis, vel donari titulo Archiepiscopali ad honorem quin provinciæ alicui præsit. Hinc omnes Metropolitanus sunt Archiepiscopi, sed non omnes Archiepiscopi sunt Metropolitanus.

— Antiquior Episcopus in veteri disciplina aliqua auctoritate pollebat?

R. Aff. Nam disciplina non in hac parte uniformis erat. In orientali Ecclesia ut plurimum antiquior. In occidentali vero, non antiquitatis gratia, sed dignitate Urbis et Sedis Metropolitana jurisdictione dabatur.

— Quenam jure Tridentino antiquioris Episcopi munera?

R. 1.º Antiquior Episcopus, Metropolitanus impedito, Concilium provinciale cogit, ut dicitur in lectione seq.

2.º Absente Episcopo absentiae causas cognoscit, et iudicat eas, ut supra dictum est.

3.º Capitulo Metropolitanus negligente nominationem Vicarii capitularis OEconomum et Vicarium nominat, ut infra lectione de Vicario Capitulari dicitur.

(1) De ejus mistica signif. consule Ben. XIV.

LECTIO X.

DE METROPOLITANIS EX HISPANÆ ECCLESIAE DISCIPLINA.

— Quid in nostra antiquiori disciplina de Metropolitanis?

R. In Canone LVIII Concilii Illiberitani hæc inveniuntur: «Placuit ut ubique, et maxime in eo loco *in quo prima Cathedra constituta est Episcopatus*, ut interrogentur hi qui communicatorias litteras tradunt an omnia rate habeant et suo testimonio comprobent.»

— Quis dicebatur Episcopus primæ Cathedræ?

R. Forsan Episcopus antiquior in consecratione; dubium est enim an tunc temporis Metropolitana Sedes fixa foret.

— Quo tempore Metropolitanus nomen in Hispania inventum esse certo apparet?

R. Sæculo V, ut patet ex Epistola Hilarii Papæ ad Ascanium Tarraconensem, in quo hic jam Metropolitanus titulo donatur; anno videlicet 465.

— Designatur aliquod jus Metropolitanus illi?

R. Af. Ait enim Pontificis rescriptum: «Hoc autem primum juxta eorundem Patrum regulas volumus custodiri, ut nullus præter notitiam atque consensum Fratris Ascanii *Metropolitani* aliquatenus consecretur Antistes.»

— Quanam ex his verbis inferes?

R. Primo *Dependentiam immediatam* Metropolitanorum Hispanorum a Rom. Pont.

2.º Discretionem juris quæ continetur in verbo *volimus*.

3.º Consuetudinem inconcussam recurrenti ad Sanctam Sedem in casibus inobedientiae contra suffraganeos.

— Quot erant tunc Metropolitanae Sedes in Hispania?

R. Quinque respondentes aliis civilibus provinciis, nempe, Tarraco in Tarraconensi provincia, Carthago nova in Carthaginensi, Emerita in Lusitania, Hispalis in Bætica, et Braccara in Gallæcia.

—Quid illius temporis Hispani Canones?

R. Tres reperiuntur in Concilio Tarraconensi 1.º, anno 516, de consecratione et convocatione ad Synodum provincialem.

—Quid de consecratione?

R. Canon V sic habet. «Si quis in Metropolitana civitate non fuerit Episcopus ordinatus, postea cum susceperit benedictionem per Metropolitanam litteras honorem fuerit Episcopatum adeptus, id optimum esse decrevimus ut postmodum... impletis duobus mensibus, se Metropolitanam sui repræsentet aspectibus, ut ab illo monitis Ecclesiasticis instructus, plenius quod observare debeat recognoscat.»

—Quod si forte neglexerit?»

R. Sequitur Canon: «In Synodo increpatus a fratribus corrigatur.»

—«Quod si forte infirmitate aliqua ne hoc impleat fuerit præpeditus?»

R. «Hæc suis litteris Metropolitanam indicare procuret.»

—Hic Canon est tantum Hispanæ disciplinæ?

R. N. Sed juris communis medio ævo factus fuit, cum in Decreto compilatus apparuit, D. 65. *Si quis* etc., et undequaque acceptus.

—Quid alii duo Tarraconenses Canones?

R. Eos in lectione sequenti require, utpote de Concilio provinciali tractantes.

—Sunt alii de Metropolitana jurisdictione in nostra disciplina Canones?

R. Quam plures, inter quos notari debent qui in collectione Martini Braccarensis reperiuntur, de quibus infra eum de Episcopi consecratione, ubi etiam quæ in Concilio Toletano IV fuerunt sancita.

—Quid de præeminentia Episcopi eadem Martini Collectio habet?

R. «Per singulas provincias oportet Episcopum cognoscere primatum Metropolitanam sui, et ipsum curam suscipere nihil autem agere cæteros Episcopos præter eum... Propter quod et Metropolitanus nihil sibi præsumptivè adsumat absque consilio cæterorum.»

—Quenam cæterarum provinciarum origo?

R. Toletana Dioc. Metropolitana jura a Carthaginensi mutuavit, cum hæc Sedes a Vandalis pene diruta, anno 425, postea fuit a Byzantinis occupata, sæculo vero VII, facta Urbe Regia, Primatum obtinuit.

Compostellana ab Emerita Augusta, pene quoque diruta, privilegio Apostolico metropolim quoque provinciam mutuavit, anno 1124.

Cæsaraugustana a Joanne XXII anno 1318.

Valentina, anno 1492, a b Ipocentio VIII.

Granatensis quo tempore fuit a mauris vindicata, anno 1492.

Burgensis a Gregorio XIII, anno 1574.

Villisoletana demum in noviss. conventionione, anno 1851.

—Quenam est hodierna divisio provinciarum?

R. Diocesum distributio, in eo quod ad cujusque subjectionem suis Metropolitanis attinet, in art. VI citatæ Conventionionis reperitur, quam ad calcem libri reperies, super vacaneum enim esset hic illam ex integro scribere.

—Quenam sunt in Hispania Metropol. Ecclesiam?

R. Ex art. 5.º Convent. novem sunt, quæ non antiquitatis sed alphabeti ordine consignantur. «Attentis gravibus causis quæ id pro spirituali bono et majori fidelium commodo neccessarium et conveniens esse suadent, nova fiet in universa Peninsula et insulis adjacentibus Diocesium divisio ac circumscriptio. Atque ideo:

Metropolitanæ quæ nunc sunt, Sedes Burgensis, Cæsaraugustana, Compostellana, Granatensis, Hispalensis, Toletana et Valentina conservabuntur, et ad hunc ipsum gradum Cathedralis Vallisoletana evehetur.»

Unde qualibet provincia, fere uniformi ordine, Metropolitana ecclesia et quinque vel sex suffraganeis constat.